

ประกาศราชบัณฑิตยสถาน

เรื่อง สอบราคาจ้างทำบัญชีศัพท์ทางการศึกษาและ
วิทยาศาสตร์การศึกษา เรียงตามลำดับอักษร A-Z

.....

ด้วยราชบัณฑิตยสถานประสงค์จะสอบราคาจ้างดำเนินการจัดทำบัญชีศัพท์ทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา จำนวน ๕,๐๐๐ คำ เรียงตามลำดับอักษร A-Z โดยมีรายละเอียดการจัดทำ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

เงื่อนไขการยื่นซองเสนอราคา

๑. ผู้ยื่นซองเสนอราคาจะต้องยื่นบัญชีรายชื่อพร้อมหลักฐานแสดงคุณสมบัติของคณะผู้ดำเนินการจัดทำศัพท์บัญญัติทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และคณะผู้ตรวจการดำเนินการจัดทำศัพท์บัญญัติทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๑.๑ คุณสมบัติของผู้ดำเนินการจัดทำศัพท์บัญญัติทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา

๑.๑.๑ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านกีฬาและวิทยาศาสตร์การศึกษา โดยได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางด้านพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา

๑.๑.๒ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านแพทยศาสตร์ทางการศึกษา

๑.๑.๓ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในทางพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา สามารถถ่ายทอดทั้งด้านการสอน การบรรยาย จนเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการด้านนี้

๑.๑.๔ เป็นผู้มีผลงานทางวิชาการทางด้านพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา ที่ได้รับการตีพิมพ์ที่เผยแพร่

๑.๒ คุณสมบัติของผู้ตรวจการดำเนินการจัดทำศัพท์บัญญัติทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา

๑.๒.๑ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านกีฬาและวิทยาศาสตร์การศึกษา โดยได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางด้านพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา

๑.๒.๒ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในทางพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา สามารถถ่ายทอดทั้งด้านการสอน การบรรยาย จนเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการด้านนี้

๑.๒.๓ เป็นผู้มีผลงานทางวิชาการทางด้านพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา ที่ได้รับการตีพิมพ์ที่เผยแพร่

๑.๒.๔ เป็นผู้มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับศาสตราจารย์ทางพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การศึกษา

๒. การเสนอราคาให้เสนอราคารวมค่าจัดทำและค่าตรวจการดำเนินการจัดทำเป็นราคารวมทั้งสิ้น เป็นตัวเลข และมีตัวหนังสือกำกับ หากตัวเลขและตัวหนังสือไม่ตรงกันให้ถือตัวหนังสือเป็นสำคัญ

๓. เอกสารประกอบที่เป็นสารสำคัญของการดำเนินงานจัดทำเมื่อคณะกรรมการตรวจรับงาน เรียบร้อยแล้ว ผู้รับจ้างต้องส่งมอบ ให้แก่ราชบัณฑิตยสถาน

๔. คุณสมบัติของผู้เสนอราคา

๔.๑ ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานราชการและได้แจ้ง เวียนชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทาง ราชการ

๔.๒ ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น ณ วันสอบ ราคาหรือไม่เป็นผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

๔.๓ ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ที่เคยถูกฟ้องร้องเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ หนังสือใด ๆ ก่อนวันยื่นซองเสนอราคา

๔.๔ ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย ให้เว้นแต่รัฐบาลของผู้เสนอราคาได้มีคำสั่งให้สละเอกสิทธิ์และความคุ้มกันเช่นนั้น

๕. หลักฐานการเสนอราคา

ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอเอกสารหลักฐานขึ้นมาพร้อมกับซองใบเสนอราคา โดยแยกไว้นอก ซองใบเสนอราคาเป็น ๒ ส่วน คือ

๕.๑ ส่วนที่ ๑ อย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีผู้เสนอราคาเป็นนิติบุคคล

(ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการ จดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อหุ้นส่วน ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(ข) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการ จดทะเบียนนิติบุคคล หนังสือบริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อกรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุมและบัญชี ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(๒) ในกรณีผู้เสนอราคาเป็นบุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลให้ยื่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่น สำเนาข้อตกลงที่แสดงถึงการเข้าเป็นหุ้นส่วน (ถ้ามี) สำเนาบัตร ประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง

(๓) ในกรณีผู้เสนอราคาเป็นผู้เสนอราคาร่วมกันในฐานะเป็นผู้ร่วมค้าให้ยื่นสำเนา สัญญาของการเข้าร่วมค้า สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมค้า และในกรณีที่ผู้ร่วมค้าฝ่ายใดเป็น บุคคลธรรมดาที่มีเชื้อสัญชาติไทย ก็ให้ยื่นสำเนาหนังสือเดินทาง หรือ ผู้ร่วมค้าฝ่ายใดเป็นนิติบุคคล ให้ยื่น เอกสารตามที่ระบุไว้ใน (๑) พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง

(๔) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์ สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) พร้อมทั้ง รับรองสำเนาถูกต้อง

(๕) เอกสารส่วนที่ ๑ ทั้งหมดที่ได้ยื่นพร้อมกับซองใบเสนอราคา บัญชีเอกสาร ส่วนที่ ๑

๕.๒ ส่วนที่ ๒ อย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือมอบอำนาจซึ่งปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมายในกรณีที่ผู้เสนอราคามอบอำนาจให้บุคคลอื่นลงนามในใบเสนอราคาแทน

(๒) เอกสารส่วนที่ ๒ ทั้งหมดที่ได้ยื่นพร้อมกับซองใบเสนอราคาให้จัดทำเป็นบัญชีเอกสารส่วนที่ ๒ แสดงรายการเอกสารที่ยื่นไว้ด้วย

๖. กำหนดเวลาจ้างทำงานแล้วเสร็จภายใน ๓๐๐ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา

๗. ซองใบเสนอราคาจะต้องผนึกซองให้เรียบร้อยก่อนนำมายื่นต่อเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของถึง ประชานกรรมการเปิดซองสอบราคา เมื่อได้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่แล้วจะถอนคืนมิได้ และให้ยื่นที่สำนักงาน เลขาธิการกรม ราชบัณฑิตยสถาน ในพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ ในวันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. ถึง ๑๐.๔๕ น. เมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว จะไม่รับซองใบเสนอราคาจากผู้ใดทั้งสิ้น และคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจะทำการเปิดซองในวันเดียวกัน ตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๐ น. เป็นต้นไป แล้วจะแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายในเวลาอันสมควร

๘. ภายหลังจากการเปิดซองสอบราคา ถ้าผู้มีอำนาจสั่งจ้างพิจารณาเห็นชอบในราคาที่คณะกรรมการ เปิดซองสอบราคาเสนอ ราชบัณฑิตยสถานจะแจ้งให้ผู้เสนอราคาได้มาทำสัญญา โดยผู้เสนอราคาได้จะต้องนำ หนังสือคำประกันของธนาคารหรือ เงินสดหรือเช็คที่ธนาคารเซ็นรับรองเป็นจำนวนเงินร้อยละ ๕ ของราคาที่ เสนอได้ เพื่อมาเป็นหลักประกันและทำสัญญาภายในกำหนด ๗ วันนับถัดจากวันที่ราชบัณฑิตยสถานแจ้งให้ ทราบ หากไม่มาทำสัญญาภายในกำหนดเวลาที่บอกกล่าวจะถือว่าเป็นผู้ทิ้งงาน

๙. การสอบราคาครั้งนี้ ราชบัณฑิตยสถานขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาผู้เสนอราคาที่เป็นผู้ทำงาน ของทางราชการ และทรงไว้ซึ่งสิทธิ์ที่จะเลือกจ้างจากผู้ใดผู้หนึ่งก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องจ้างจากผู้เสนอราคาต่ำสุด เสมอไป หากเห็นว่าราคาระนั้นไม่เหมาะสม หรือมีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคานั้นกระทำโดยไม่สุจริต หรือ มีการสมยอมกันในการเสนอราคา

ผู้สนใจประสงค์จะยื่นซองเสนอราคา ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงานเลขาธิการกรม ราชบัณฑิตยสถาน ภายใตพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทร ๐ ๒๒๒๒ ๑๒๑๓ ต่อ ๑๑๑ ทุกวันในเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(นางจินตนา พันธุ์พัก)

เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน

เอกสารแนบท้ายประกาศสอบราคาจ้างทำบัญญัติศัพท์ทางการศึกษา
และวิทยาศาสตร์การกีฬา เรียงตามลำดับอักษร A – Z

ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. หลักการบัญญัติศัพท์ ใช้วิธีบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน ดังนี้

๑.๑ วิธีคิดคำขึ้นใหม่ คือ ถ้าศัพท์ใดสามารถผูกคำขึ้นใหม่ได้ ให้ใช้คำไทยก่อน ต่อเมื่อหากำไทยที่เหมาะสม และตรงกับความหมายของศัพท์ไม่ได้แล้ว จึงหาคำจากภาษาบาลีและสันสกฤตที่มีใช้อยู่แล้วในภาษาไทยมาผูกเป็นศัพท์

การบัญญัติศัพท์โดยคิดคำขึ้นใหม่ ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

๑.๑.๑ คำที่ผูกขึ้นจากคำไทย ให้มีจำนวนคำน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ศัพท์ที่บัญญัติขึ้นมีลักษณะเป็นการนิยามศัพท์ การใช้รูปพหูพจน์ ถ้าไม่จำเป็นจะไม่ใช้ เช่น

artificial insemination	การผสมเทียม
blank verse	กลอนเปล่า

แต่จะใช้เมื่อทำให้ความหมายของศัพท์บัญญัติกำกวม หรือทำให้ความหมายผิดไป เช่น

aplastic anaemia	ภาวะเลือดจางเหตุไขกระดูกฝ่อ
biolysis	การแยกสลายโดยชีววิธี
quotation titles	ชื่อเรื่องจากอัญพจน์

๑.๑.๒ ศัพท์บัญญัติที่ผูกขึ้นจากคำบาลีและสันสกฤต ถ้าศัพท์นั้นมีคำขยายประกอบหน้าคำนาม การผูกศัพท์อาจใช้หลักการสมาสหรือสนธิตามไวยากรณ์ของภาษาบาลี คือ คำขยายอยู่หน้าคำนาม เช่น

clip art	กฤตศิลป์
human factor	มนุษย์ปัจจัย

หรืออาจใช้หลักการขยายคำตามไวยากรณ์ของภาษาไทย คือ คำขยายอยู่หลังคำนามก็ได้ ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับความถูกต้องตามความหมายของศัพท์ ความสละสลวย และความกะทัดรัดของศัพท์ที่ผูกขึ้น เช่น

analytical mechanics	กลศาสตร์วิเคราะห์
particle phonology	สัทวิทยาอนุภาค

๑.๒ วิธีทับศัพท์ คือ การเขียนศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยโดยวิธีถ่ายเสียงและถอดอักษร เช่น

chromatoplasm	โครมาโทพลาซึม
gesso	เจสโซ
polymer	พอลิเมอร์

ในการทับศัพท์ใช้หลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน

ส่วนการถ่ายเสียงสระให้ถอดตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ออกเสียงได้ถูกต้อง โดยให้ระบุชื่อพจนานุกรมที่ใช้เป็นหลักไว้ด้วย

คำทับศัพท์บางคำที่ใช้กันมานานจนถือเป็นคำไทยหรือปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้ใช้ตามนั้น

๑.๓ ศัพท์บัญญัติที่ใช้ร่วมกันในหลายสาขาวิชา ให้ใช้ตามสาขาวิชาหลัก เช่น

Commonwealth period	สมัยคอมมอนเวลท์
Elizabethan period	สมัยเอลิซาเบท
Tudor period	สมัยทิวเดอร์

๒. การจัดรูปแบบศัพท์

๒.๑ ศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้ศัพท์บัญญัติเดียวกัน ให้เก็บไว้ด้วยกันโดยใช้เครื่องหมายอฒภาค (;) คั่น และเก็บตามลำดับอักษรนั้น ๆ ทุกคำ เช่น

language community;	ชุมชนภาษา
linguistic community;	
speech community	
linguistic community;	ชุมชนภาษา
language community;	
speech community	
speech community;	ชุมชนภาษา
language community;	
linguistic community	

กรณีที่ต้องการเก็บศัพท์ทั้งแบบอังกฤษและอเมริกัน ให้ใช้เกณฑ์ข้อ ๑ เช่นกัน เช่น

anaesthetic; anesthetic	๑. ขาระงับความรู้สึก
	๒. -ระงับความรู้สึก
analogue; analog	-เชิงอุปมาน, -แอนะล็อก

๒.๒ ศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ใช้ศัพท์บัญญัติต่างกัน ให้อ้างอิงถึงกันโดยใช้ข้อความในวงเล็บเหลี่ยมท้ายศัพท์บัญญัติว่า “[มีความหมายเหมือนกับ...]” เช่น

check character	อักขระตรวจสอบ [มีความหมายเหมือนกับ <i>redundant character</i>]
redundant character	อักขระเกิน [มีความหมายเหมือนกับ <i>check character</i>]

syllabary	๑. ชุดตัวหนังสือพยางค์ ๒. ระบบตัวหนังสือพยางค์ [มีความหมายเหมือนกับ syllabic writing system]
syllabic writing system	ระบบตัวหนังสือพยางค์ [มีความหมายเหมือนกับ syllabary ๒]

๒.๓ ศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีคำย่อและนิยมใช้คำย่อด้วย ให้วงเล็บคำย่อไว้ท้ายศัพท์ภาษาอังกฤษและศัพท์บัญญัติ การตั้งศัพท์จะมีทั้งที่ลำดับคำเต็มและที่ลำดับคำย่อ เมื่อนำศัพท์ไปใช้ให้เลือกรูปอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

central processing unit (CPU)	หน่วยประมวลผลกลาง (ซีพียู)
CPU (central processing unit)	ซีพียู (หน่วยประมวลผลกลาง)

กรณีนิยมใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษคำเต็มหรือคำย่อเพียงคำเดียว ก็ให้ตั้งศัพท์ทั้งที่ลำดับคำเต็มและที่ลำดับคำย่อ เช่น

WAP (Wireless Access Protocol)	แวย์ป
Wireless Access Protocol (WAP)	แวย์ป

๒.๔ ศัพท์บัญญัติที่ใช้เครื่องหมายจุดภาค (.) คั่นแต่ละศัพท์ หมายความว่า ศัพท์บัญญัตินั้นมีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ให้เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม แต่โดยปกติจะกำหนดให้นำศัพท์บัญญัติที่นิยมใช้มาก หรือที่ราชบัณฑิตยสถานแนะนำให้ใช้ไว้เป็นคำแรก เช่น

amphidromic points	จุดน้ำทะเลนิ่ง, จุดแอมฟีโครมิก
diameter	เส้นผ่านศูนย์กลาง, เส้นผ่าศูนย์กลาง

๒.๕ ศัพท์บัญญัติที่มีเลขกำกับหน้าศัพท์ หมายความว่า ศัพท์บัญญัติแต่ละคำมีความหมายต่างกัน เช่น

card	๑. บัตร
	๒. แผ่นวงจร
run	๑. ดำเนินงาน
	๒. การดำเนินงาน

๒.๖ ศัพท์บัญญัติที่เป็นคำวิเศษณ์ให้ใช้เครื่องหมายอัฒจันทร์ (-) กำกับข้างหน้า ซึ่งเมื่อนำไปใช้อาจเติมคำขยายอื่น ๆ เช่น “เชิง” “แบบ” “ทาง” ฯลฯ เพื่อความชัดเจนตามความเหมาะสม หรือจะไม่เติมก็ได้ เช่น

binomial	๑. ทวินาม
	๒. -ทวินาม
binomial nomenclature	การตั้งชื่อแบบทวินาม
aboral	-ตรงข้ามปาก
aboral surface; abactinal surface; abambulacral surface	ด้านตรงข้ามปาก

๒.๖ ข้อความในวงเล็บเหลี่ยมที่กำกับไว้ท้ายศัพท์บัญญัติบางศัพท์ เป็นการขยายศัพท์บัญญัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้ศัพท์นำไปใช้ได้ถูกต้อง แต่ไม่ต้องนำข้อความในวงเล็บไปใช้ เช่น

acephalous	-ไร้หัว [ยอดเกสรเพศเมีย]
traffic	ปริมาณการใช้ [วงจรสื่อสาร]

๒.๗ ศัพท์บัญญัติที่มีเครื่องหมายทับ (/) จัดค้นระหว่างคำ ใช้แทนคำว่า “และหรือ” หมายความว่า อย่างไรก็ดี อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

input/output buffer	บัฟเฟอร์รับเข้า/ส่งออก
---------------------	------------------------

๓. การจัดทำคำเทียบไทย-อังกฤษ

๓.๑ ศัพท์บัญญัติที่ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ค้น ให้ทำคำเทียบไว้ทุกลำดับของศัพท์บัญญัติ เช่น

amplifier	เครื่องขยาย, ตัวขยาย, วงจรขยาย
-----------	--------------------------------

ทำเป็นคำเทียบ โดยให้เรียงลำดับอักษรศัพท์บัญญัติที่ตามมาด้วย ดังนี้

เครื่องขยาย, วงจรขยาย, ตัวขยาย	amplifier
ตัวขยาย, เครื่องขยาย, วงจรขยาย	amplifier
วงจรขยาย, เครื่องขยาย, ตัวขยาย	amplifier

๓.๒ ศัพท์บัญญัติที่มีเลขกำกับหน้าศัพท์ ในคำเทียบไทย-อังกฤษ จะใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) ค้นระหว่างศัพท์แทนตัวเลข และทำคำเทียบไว้ทุกลำดับของศัพท์บัญญัติ เช่น

crown	๑. เรือนยอด
	๒. กะบังรอบ, มงกุฏ [มีความหมายเหมือนกับ corona]

ทำเป็นคำเทียบ โดยเรียงลำดับอักษรศัพท์บัญญัติที่ค้นด้วยเครื่องหมายอัฒภาค (;) ก่อน ถ้าแต่ละกลุ่มที่ค้นด้วยเครื่องหมาย ; มีศัพท์บัญญัติย่อย ๆ จะต้องเรียงลำดับศัพท์บัญญัติย่อยในแต่ละกลุ่มด้วย ดังนี้

กะบังรอบ, มงกุฏ; เรือนยอด	crown
มงกุฏ, กะบังรอบ; เรือนยอด	crown
เรือนยอด; กะบังรอบ, มงกุฏ	crown

๓.๓ คำเทียบของศัพท์ภาษาอังกฤษที่เก็บไว้ด้วยกัน โดยใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) ค้น ให้เรียงภาษาอังกฤษตามลำดับอักษรด้วย เช่น

ชุมชนภาษา	language community; linguistic community; speech community
-----------	--

๔. การเรียงลำดับศัพท์และคำเทียบ

๔.๑ ให้เรียงลำดับศัพท์ภาษาอังกฤษตามศัพท์ลำดับอักษร A-Z โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมายวรรคตอนหรือเว้นวรรค เช่น

computer-aided design (CAD)การออกแบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วย (แคด)

computer graphics ๑. เรขภาพคอมพิวเตอร์

๒. คอมพิวเตอร์กราฟิกส์

computerise; computerize ทำให้เป็นระบบคอมพิวเตอร์

computer language ภาษาคอมพิวเตอร์

๔.๒ ศัพท์ภาษาอังกฤษที่เก็บไว้ด้วยกันโดยใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่น และบัญญัติศัพท์เหมือนกัน หากเรียงลำดับแล้วอยู่ติดกัน ให้เก็บไว้เฉพาะศัพท์ลำดับแรก ศัพท์ลำดับถัดไปที่อยู่ติดกันให้ตัดออก

metacentric; metacentric chromosome โครโมโซมมีเซนโทริเมียอยู่กลาง

๔.๓ การเรียงลำดับคำเทียบ ไทย-อังกฤษ ให้เรียงตามลำดับอักษรและสระภาษาไทยโดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมายยัติภังค์ (-) หรือเว้นวรรค หากศัพท์บัญญัติที่เป็นคำนามและวิเศษณ์อยู่ติดกัน ให้เรียงคำนามก่อน เช่น

ร่างแห areolation; reticulation

-ร่างแห cancellate

หลักการจัดทำคำอธิบายศัพท์พจนานุกรมเฉพาะวิชา ของราชบัณฑิตยสถาน

๑. การจัดทำพจนานุกรมศัพท์ ให้อธิบายความหมายให้ชัดเจนพอเข้าใจ ทั้งนี้ ไม่ควรมีความยาวเกินไป
๒. หากมีการบัญญัติศัพท์ด้วย ให้ใช้หลักการบัญญัติศัพท์ การจัดรูปแบบ การจัดทำคำเทียบ และการเรียงลำดับศัพท์ ตามหลักการจัดทำศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน
๓. การจัดรูปแบบศัพท์ที่ให้อ้างอิงศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนกัน โดยใช้ข้อความในวงเล็บเหลี่ยมท้ายศัพท์บัญญัติว่า “[มีความหมายเหมือนกับ ...]” นั้น ให้เขียนคำอธิบายไว้เพียงแห่งเดียวที่ศัพท์ซึ่งรู้จักกันแพร่หลายหรือใช้มากกว่า แล้วระบุว่า “[มีความหมายเหมือนกับ ...]” ส่วนศัพท์ที่ใช้บ่อยให้ไปคู่ที่ศัพท์ที่ใช้มากกว่านั้น ไม่ต้องเขียนคำอธิบายซ้ำอีก แต่ให้ใช้ว่า “ดู ...” ที่ศัพท์นั้นแทน เช่น

alkaline rock หินชนิดต่าง, หินแอลคาไล : หินอัคนีที่มีแร่ประกอบส่วนใหญ่เป็นแร่ที่มีปริมาณของธาตุโซเดียมหรือโพแทสเซียมสูง เช่น เฟลด์สปาทอยด์
โซดาแอมไฟโบล โซดาไฟรอกซีน [มีความหมายเหมือนกับ *alkali rock*]

alkali rock หินแอลคาไล : ดู *alkaline rock*
๔. ศัพท์ที่ไม่ได้มีความหมายเหมือนกัน แต่มีความหมายใกล้เคียงกัน หรือมีความหมายตรงกันข้าม ซึ่งคำอธิบายศัพท์ประสงค์จะให้ดูประกอบเพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติม ให้วงเล็บว่า “[ดู ... ประกอบ]” หรือ “[มีความหมายตรงข้ามกับ...]” ไว้ เช่น

abiogenesis กำเนิดชีวิตจากสิ่งไร้ชีวิต : การที่สิ่งมีชีวิตได้พัฒนาขึ้นจากสิ่งไม่มีชีวิต
[ดู *biogenesis* ประกอบ]

biogenesis กำเนิดชีวิตจากสิ่งมีชีวิต :

 ๑. การเกิดขึ้นจากการกระทำของสิ่งมีชีวิต เช่น พืดหินปะการัง
 ๒. บทบัญญัติที่ว่า ชีวิตทุกชีวิตล้วนเกิดขึ้นจากสิ่งที่เคยมีชีวิตมาก่อน

[ดู *abiogenesis* ประกอบ]

hard-rock geology ธรณีวิทยาหินแข็ง : วิชาธรณีวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับหินอัคนีและหินแปร [มีความหมายตรงข้ามกับ *soft-rock geology*]

soft-rock geology ธรณีวิทยาหินตะกอน : วิชาธรณีวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับหินตะกอน
[มีความหมายตรงข้ามกับ *hard-rock geology*]
๕. หากศัพท์ที่เป็นคำหลักได้อธิบายความหมายย่อ ๆ ไว้แล้ว และไม่ประสงค์จะอธิบายซ้ำอีกที่ศัพท์ย่อย ให้เขียนที่ศัพท์ย่อยนั้นว่าให้ไปคู่ที่คำหลัก โดยระบุว่า “ดูคำอธิบายใน ...” เช่น

alcrete อัลครีต : คำอธิบายใน *duricrust*

duricrust ชั้นแข็ง : ชั้นแข็งบนผิวดินในพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง เกิดจากการสะสมตัวและตกตะกอนโดยการเคลื่อนที่ของสารละลายแร่ต่าง ๆ ผ่านซอกเล็กขึ้นสู่ชั้นบน แล้วระเหยในช่วงฤดูแล้ง แร่ต่าง ๆ ที่สะสมตัวจากสารละลายเป็นชั้นแข็ง จำแนกได้เป็น ๓ พวก คือ

๑. พวกที่ประกอบด้วยอะลูมินามาก เรียกว่า อัลครีต (alcrete) และถ้าประกอบด้วยเหล็กมาก เรียกว่า เฟร์ริครีต (ferricrete)

๒. พวกที่ประกอบด้วยซิลิกามาก เรียกว่า ซิลครีต (silcrete)

๓. ...

ferricrete เฟร์ริครีต : คำอธิบายใน *duricrust*

silcrete ซิลครีต : คำอธิบายใน *duricrust*

๖. ในการจัดทำรายชื่อเอกสารอ้างอิงให้ใช้ตามหลักการเขียนบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

๗. หากมีการใช้คำย่อ อักษร หรือเครื่องหมายพิเศษต่าง ๆ ให้จัดทำคำชี้แจงด้วย
